

Instytut Psychologii
Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego
Regulamin Komisji do Spraw Etyki Badań Psychologicznych

1. Komisja do Spraw Etyki Badań Psychologicznych, zwana dalej Komisją, jest organem opiniodawczym, pozwalającym badaczom rozstrzygnąć dylematy etyczne związane z realizacją badań naukowych.
2. Opiniowanie wniosku inicjowane jest przez zainteresowanego badacza/badaczy.
3. Komisja wydaje opinie dotyczące etyki badań naukowych prowadzonych i kierowanych przez pracowników Instytutu Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.
4. Komisja wydaje opinie nieodpłatnie.
5. Komisja nie rozpatruje wniosków składanych w trakcie realizacji badań lub po ich zakończeniu.

Tryb powoływania Komisji

6. Członków Komisji powołuje Dyrektor Instytutu Psychologii w konsultacji z Radą Dyscypliny Naukowej IP. Kadencja Komisji trwa 4 lata. Jeżeli członek Komisji został do niej powołany w trakcie trwania kadencji, jego członkostwo wygasa wraz z jej zakończeniem.
7. Skład Komisji stanowi co najmniej 3 pracowników naukowych Instytutu Psychologii, w tym co najmniej 1 pracownik samodzielny.
8. Komisja wybiera spośród swoich członków Przewodniczącego Komisji.
9. Rada Dyscypliny Naukowej Instytutu Psychologii odwołuje członków Komisji w związku z następującymi okolicznościami:
 - a. rezygnacji członka Komisji,
 - b. ustania stosunku pracy członka Komisji w Uniwersytecie Zielonogórskim,
 - c. na wniosek Przewodniczącego, gdy członek nie uczestniczy w pracach Komisji,
 - d. z innych powodów.

Tryb pracy Komisji

10. Wnioskodawca kieruje wniosek o wyrażenie opinii o projekcie na adres Przewodniczącego Komisji.
11. Wniosek powinien być przygotowany w formacie edytowalnym w programie Word i zawierać następującą informację o projekcie badawczym:
 - a. tytuł projektu;

- b. cel badań z uzasadnieniem, w tym opinia wnioskodawcy na temat poznawczych korzyści z przeprowadzenia badań;
- c. dane osoby odpowiedzialnej za badania oraz badaczy zaangażowanych w projekt (celem wykluczenia konfliktu interesu);
- d. opis procedury i narzędzi pomiarowych wraz z uzasadnieniem (w przypadku stosowania autorskich kwestionariuszy lub takich, które nie są powszechnie znane, wnioskodawca dołącza je do wniosku);
- e. w przypadku, gdy procedura badania przewiduje wysoki poziom stresu lub emocji negatywnych u badanego, wnioskodawca jest zobowiązany przedłożyć uzasadnienie korzyści poznawczych płynących z badania oraz wyjaśnienie dlaczego określonych korzyści nie można osiągnąć mniej inwazyjnymi metodami;
- f. dane o uczestnikach badania i sposobach ich rekrutowania oraz ewentualnego wynagradzania za udział w badaniu. Konieczne jest także uzasadnienie liczby osób uczestniczących w badaniach.

Szczegółowe wytyczne zawarto w dokumencie: <http://www.psychologia.wns.uz.zgora.pl/wp-content/uploads/wnioskek-do-Komisji-Etyki-informacje-dodatkowe.pdf>

- 12. Dopuszcza się badania online pod warunkiem uzyskania zgody autora/autorów narzędzia/narzędzi na sposób ich wykorzystania.
- 13. Członkowie Komisji zapoznają się z wnioskiem i zgłaszają swoje uwagi. Na ich podstawie Komisja przygotowuje stanowisko w sprawie wniosku.
- 14. Komisja może przyjąć następujące stanowisko:
 - a. Pozytywne (nie wymaga uzasadnienia). Wydana przez Komisję opinia pozytywna jest równoznaczna ze stwierdzeniem, iż przedstawiony projekt badawczy spełnia wymogi etyczne stawiane badaniom naukowym.
 - b. Pozytywne warunkowe (projekt badań zostaje dopuszczony do realizacji pod warunkiem wprowadzenia wskazanych przez Komisję zmian).
 - c. Negatywne (wnioskodawca otrzymuje uzasadnienie takiego stanowiska).
- 15. Ostateczne stanowisko Komisji jest przyjmowane w drodze głosowania, w którym uczestniczą wszyscy członkowie Komisji. Decyzja zapada większością głosów.
- 16. Terminy posiedzeń oraz tryb pracy Komisji są wyznaczone przez Przewodniczącego.
- 17. Komisja wydaje opinię w przeciągu miesiąca od daty złożenia kompletnego wniosku. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący może wydłużyć czas wydania opinii do 3 miesięcy, o czym niezwłocznie informuje wnioskodawcę.
- 18. Komisja wydaje opinię w sposób bezstronny. Członek Komisji wyłącza się z prac nad konkretnym wnioskiem, jeżeli jest wnioskodawcą, jednym z wykonawców badań lub przyszłym współautorem

planowanej publikacji opartej na tych badaniach. Członek Komisji wyłącza się również z prac nad konkretnym wnioskiem, jeśli zachodzą inne uzasadnione przyczyny mogące powodować nieobiektywną ocenę wniosku.

19. Badacz planujący wprowadzenie istotnej zmiany w procedurze badawczej projektu, już po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji, powinien zwrócić się do Komisji z wnioskiem o wydanie nowej opinii.
20. Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2021r. po zatwierdzeniu na posiedzeniu Rady Dyscypliny Naukowej Psychologii UZ.

Regulamin Komisji jest spójny z regulacjami zawartymi w następujących dokumentach:

Kodeks Etyczno-Zawodowy Psychologa Polskiego Towarzystwa Psychologicznego
<http://www.ptp.org.pl/modules.php?name=News&file=article&sid=29>

Universal Declaration of Ethical Principles for
Psychologists <https://www.iupsys.net/about/governance/universal-declaration-of-ethical-principles-for-psychologists.html>

Dobre Obyczaje w Nauce
http://www.ken.pan.pl/images/2001_ZbiorWytycznych.pdf

Kodeksu Etyki Pracownika Naukowego Polskiej Akademii
Nauk https://instytucja.pan.pl/images/2020/kodeks/Kodeks_Etyki_Pracownika_Naukowego_Wydanie_III_na_strone.pdf

European Federation of Psychology Associations MetaCode of Ethics
<http://ethics.efpa.eu/metaand-model-code/meta-code/>